

οὐδέποτε κεκρυμμένος θησαυρός ἐστέρησε τὸν κόσμον μακρότερον, ὡς καὶ οὐδέποτε τοσαῦτον ἀπροσδοκῆτως ἀνεκαλύφθη. Ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ δὲν διέφυγε τὰς ἐρεῖνας τοῦ Σουΐδα, καθότι ὁ λεξικογράφος οὗτος μνημονεύει τοὺς μύθους τοῦ Βαβρίου εἰς δεκάβιβλον, — ὡσαύτως καὶ ἐκείνους τοῦ Ἀβιανοῦ, ὅστις ἀναφέρει δύο τόμους τῆς συλλογῆς, καὶ τέλος τὴν πολυμαθεῖαν τοῦ Τσέτσου, ὅστις εἰ καὶ ἠγνῶει τὸ τέλειον σύγγραμμά, ἔσχεν ὅμως πλεῖστον αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρας, ἢ ἡμεῖς, καθότι διέσωσεν ἓνα ἐκ τῶν μυθιαμειβῶν τοῦ Βαβρίου, ὅστις, μετ' αὐτὸν δὲν ἀνεφάνη πλέον. Ἐκ τούτων πάντων συνάγομεν ὅτι ἐντελής τῶν μύθων συλλογὴ ὑπῆρχε πλέον τῶν τριῶν ἑκατονταετηρίδων μετὰ τὸ 200. Μ. Χ. ἔτος. Πιθανὸν δὲ νὰ διεσώζετο ἔτι πλεῖστον, ἥτοι μέχρι τῆς 14. Μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὅταν ὁ Μάξιμος Πλανούδης ἐστρέψεν ἐκ νέου τοὺς Χωλιαμεικούς εἰς πεζὸν λόγον, οἷους ὁ Αἰσώπος ἔγραψεν αὐτοὺς ἐν ἀρχῇ. Ἀλλ' ἔως ἀπὸ ταύτης τῆς ἐποχῆς, ἐὰν οὐχὶ πρότερον, οἱ στιχουργοὶ ἐλληνικοὶ μῦθοι ἦσαν τεταμμένοι, καὶ τολμηρὸς τινόντι ὁ δυνάμενος τότε νὰ γράψῃ ἢ νὰ διαδηλώσῃ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτῶν ἀνάστασιν.

Ἐξ ὧν κατέγινον εἰς ἀνερευνήσεις ἀρχαίων συγγραμμάτων ὁ Ἀγγλος Ρ. Βεντλέης ὑπῆρξεν εἰς τῶν εὐτυχιστέρων. Ὁ Ποι. Βρασιλίνης ἀνεῦρε μὲν πλεῖστα χειρόγραφα εἰς τοὺς κευθμῶνας τῶν μοναστηριακῶν βιβλιοθηκῶν, ἀλλ' ὁ Βεντλέης ἔσωσε τοὺς λησμονηθέντας νεκροὺς ἀπὸ τὰ φέρετρα τῶν εὐρωτιόντων καὶ σκοληκοδρώτων παπύρων καὶ περγαμηνῶν. Δοσιθέος τις Μάγιστρος, γραμματικὸς, ζήσας περὶ τὸ 307 Π. Χ. εἶναι ὁ πρῶτος ὅστις μνημονεύει τὸν Βαβρίαν. Μνημονεύεται ἐπίσης εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ, ἔτι δὲ καὶ παρὰ τοῦ Τσέτσου καὶ Σουΐδα, αἱ δὲ ἐσπαρμέναι αὗται περικοπαὶ ἤρκεσαν φαίνεται ὅπως δώσωσι τὴν ὥθησιν τῇ ἀγχινόῃ τοῦ μεγάλου κριτικοῦ. Ὁ Αἰσώπος, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, δὲν ἠδύνατο νὰ γράψῃ. Ἀπλὴ παράδοσις ἦτον ἀδύνατον νὰ μεταδώσῃ τοὺς μύθους αὐτοῦ μέχρι τοῦ Μαξίμου Πλανούδου, καὶ ἐὰν πρὸς στιγμὴν ὑποθέσωμεν τοῦτο, ὁ ἀπλοὺς οὗτος καλόγηρος δὲν εἶχε τόσῃν ἐπιτηδειότητι ὥστε νὰ μεταδώσῃ οὔτε τὸ σκαῖον ἐκεῖνο κείμενον ὅπερ τοσαῦτον εὐπρέστησε τὸν Μεσαιῶνα καὶ αὐτὸν τὸν Ῥόγερν Α. Λεστράγγιον ἐν τοῖς ἄλλοις. Γέφυρά τις λοιπὸν ἀπῆρτετο ὑπεράνω τοῦ μεταξὺ τοῦ μεγάλου μυθοποιῦ χάσματος, καὶ τοῦ κοινοῦ κειμένου οἷον ἐκμηλοφῶρει περὶ τὴν 14. ἑκατονταετηρίδα, ὃ δὲ Ἀγγλος Βεντλέης παρετήρησε, καὶ τοι ἀμυδρῶς καὶ ὡς ἐν διώπτρῃ, ὅτι Βαβρίας τις ὑπῆρξεν ἢ ἐπιζήτητος περὶ ἧς ὁ λόγος γέφυρα. Ἡ νύξις αὕτη δὲν παρηγωνίσθη. Ὁ Τύρουϊτ καὶ ἄλλοι πεπαιδευμένοι ἀνεδίφισαν τοὺς κευθμῶνας τῆς ἀρχαιότητος ἀναζητοῦντες τὰ διαμελισμένα τεμάχια τοῦ στιχουργοῦ τοῦ Αἰσώπου, ἐπέτυχον δὲ ν' ἀνεύρωσιν ὅστ' αὐτὰ τοῦ σκελετοῦ αὐτοῦ, ἱκανὰ ὅπως ἀποδεί-

ξωσι τὰ πραγματικὰ τῆς ὑπάρξεως οὐχὶ ὅμως καὶ ἀρκοῦντα ἵνα σαφηνίσωσι τὰ περαιτέρω τῆς φύσεως αὐτοῦ. Τὸ εὐτύχημα τῆς τελείας αὐτοῦ ἀνορθώσεως ἐπέκειτο μετ' ἄλλων παραπλησίων ἀνακαλύψεων τῷ ἡμετέρῳ αἵωνι.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

ὑπὸ τοῦ Γάλλου Κόμητος ΛΑΣ ΚΑΖ (LAS CASES).

(Συνέχεια Ὁρα Φυλλ. ΣΤ').

Ἀγκυροβολήσεις ἐν Τορμπέη (Torbey).

Δευτέρα 24. — Περὶ τὰς ὀκτὼ τῆς πρωΐας ἐρρέψαμεν τὴν ἄγκυραν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Τορμπέη. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐγερθεὶς ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τῆς πρωΐας, περιπατεῖ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπιθεωρῶν τὰς ἀκτὰς καὶ τὰς ἐργασίας τῆς ἐλλιμενίσσεως. Δὲν τὸν ἐγκατέλειπον οὐδὲ στιγμὴν ἵνα τῷ δίδω τὰς ἀποχρώσας πληροφορίας.

Ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ ἐξαπέστειλεν εὐθὺς ταχυδρόμον πρὸς τὸν γενικὸν ναύαρχον Λόρδον Κέθ διαμένοντα ἐν Πλυμούθ.

Ὁ στρατηγὸς Γκουργκῶ ὅστις εἶχεν ἀναχωρήσει ἐπὶ τοῦ Σλανὺ ἦλθε πρὸς ἐντάμωσίν μας· μᾶς εἶπεν ὅτι ἡναγκάσθη νὰ παραδώσῃ ἣν εἶχεν διὰ τὸν Ἀντιβασιλέα ἐπιστολὴν εἰς τὰς ἀρχὰς αἵτινες δὲν τῷ ἐπέτρεψαν ἀποβίβασιν καὶ τῷ ἀπηγόρευσαν αὐστηρῶς πᾶσαν συγκοινωνίαν. Τοῦτο μᾶς ἐφάνη κακὸς οἰωνός καὶ πρῶτον δεῖγμα τῶν μελλουσῶν συμφορῶν ἡμῶν. Ἀμα ἔγινε γνωστὸν ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἦν ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος ὁ λιμὴν ἐκαλύφθη ἀκατίων καὶ περιέργων. Ὁ ἰδιοκτήτης ἀγροτικῆς τινοῦ οἰκίας ἀπέναντι τῆς θαλάσσης κειμένης, ἔστειλε τῷ Αὐτοκράτορι δῶρον ἐξ ὀπωρῶν.

Συρροή πλοιαρίων ἵνα ἴδωσι τὸν Αὐτοκράτορα.

Τρίτη 25. — Ἡ αὐτὴ συρροή πλοιαρίων, ἢ αὐτὴ συρροή θεατῶν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἔβλεπε ταῦτα πάντα ἐκ τοῦ θαλάμου του καὶ ἐνίοτε ἐνεφανίζετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ξηρᾶς μοὶ ἐνεχείρισε ἐπιστολὴν τῆς Λαίδυ Κ., ἥτις ἐσώκλειεν

ἐπιστολὴν τῆς συζύγου μου. Ἡ ἐκπληξίς μου κατὰ πρῶτον ὑπῆρξε μεγίστη καὶ ἴση μὲ τὴν εὐχαρίστησίν μου, πλὴν ἡ ἐκπληξίς αὕτη ἐπαυσεν ὅταν ἐσυλλογίσθην ὅτι τὸ μακρὸν τοῦ διάπλου μας εἶχε δώσει καιρὸν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Γαλλίας, νὰ δημοσιεύσωσι καὶ νὰ διαδοῖσάσωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὰς τύχας μας. Ὅθεν, πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν συνοδίαν του ἦτον ἤδη γνωστόν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐνθα ἐπεριμενόμεθα πρὸ πέντε ἢ ἑξ ἡμερῶν. Ἡ σύζυγός μου ἔσπευσε νὰ γράψῃ πρὸς τὴν Λαίδυ K..., αὕτη δὲ πάλιν εὐρούσα τὰ μέσα ἔγραψε πρὸς τὸν πλοίαρχον Μαϊϋτλανδ, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ, καὶ τῷ ἔστειλε τὰς δύο μου ἐπιστολάς.

Ἡ ἐπιστολὴ τῆς συζύγου μου ἔπνευσε γλυκεῖάν τινα συμπάθειαν καὶ παρηγορίαν, ἐνῶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς Λαίδυ K., ἦν πλήρης τῶν ζωηροτέρων ἐπιπληξέων. — Δὲν ἤμην ἀνεξάρτητος ὅπως πράξω κατὰ τὸ δοκοῦν μοι — ἦτο ἐγκλημα νὰ ἐγκαταλείψω τοιοῦτοτρόπως τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου, — ἰδοὺ αἱ ἐπιπληξίς τῆς Λαίδυ K., αἵτινες δὲν ἦσαν εἰμὴ λυπηραὶ ἀπόρροιαι τῆς περιορισμένης ἀνατροφῆς τῆς σήμερινῆς ἐποχῆς ἥτις μὴ ἀνυψοῦσα δεόντως τὰς ψυχὰς ἡμῶν, μᾶς ἐμποδίζει καὶ τοῦ νὰ ἐννοήσωμεν, τὴν ἀξίαν καὶ τὸ θέλητρον τῶν ὑψηλῶν σκοπῶν καὶ τῶν μεγάλων θυσιῶν! Νομίζομεν ὅτι τὰ πάντα δικαιολογοῦμεν ἅμα προτάζομεν τὰ ἰδιοτελεῖ συμφέροντα, τὰς οἰκιακὰς ἀναπαύσεις καὶ τὰ οἰκογενειακὰ καθήκοντα, μὴ συλλογιζόμενοι ὅτι τὸ πρῶτον πρὸς τὴν σύζυγον καθήκον εἶναι νὰ τῇ περιποιήσωμεν ἐντιμὴν τινὰ θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ ὅτι ἡ μόνη κληρονομία ἣν ὀφείλομεν εἰς τὰ τέκνα μας εἶναι παραδειγματικαὶ τινες ἀρεταὶ καὶ ἐν ὄνομα ἐνδοξον.

Ἀγκυροβολήσεις ἐν Πλυμούθ — Διαμονή, κτλ.

Τετάρτη 26. — Συνεπεῖα διαταγῶν ἀφίχθεις δὲ νύκτωρ, ἀπεπλεύσαμεν ἀπὸ πρωΐας κατευθυνόμενοι εἰς Πλυμούθ, ἐνθα ἀφίχθημεν περὶ τὰς τέσσαρας μετὰ μεσημβρίαν, δέκα ἡμέρας μετὰ τὸν ἐκ Ῥαχεφόρ ἀπόπλου μας, εἴκοσι ἐπτὰ μετὰ τὴν ἐκ Παρισίων ἀναχώρησίν μας, καὶ τριάκοντα πέντε μετὰ τὴν ἐκ τοῦ θρόνου παραίτησιν τοῦ Ναπολέοντος. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ ὀρίζων ἡμῶν ἐθολώθη ὥπλισμένα πλοίαρια περιεκύκλωσαν τὸ πλοῖον ἡμῶν, ἀλλὰ πάλιν κωπηλατοῦντα μακρόθεν ἀπεμάκρυνον τοὺς περιέργους διὰ τῶν ὀπλῶν. Ὁ ναύαρχος Κέθ, ὅστις εὗρίσκετο ἐν τῷ λιμένι δὲν ἦλθεν ἐπὶ τοῦ πλοίου μας· δύο φρεγάται παρεσκευάσθησαν πρὸς ἀπόπλου· μᾶς εἶπον ὅτι ἐκτακτός τις ταχυδρόμος ἐκομίσατο αὐταῖς ἀπὸ πρωΐας διαταγὴν μακρυνοῦ ταξειδίου. Τινὰς ἐξ ἡμῶν διεμοίρασαν ἐπὶ ἄλλων πλοίων· ὅλων τὰ πρόσωπα ἐφαίνοντο θεωροῦντα ἡμᾶς μετ' ἀπαισίου τινὸς περιεργείας. Αἱ ἀποτροπαιότεραι φῆμαι ἐ-

κυκλοφόρουν ἐν τῷ πλοίῳ· ἐψιθυρίζετο ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν εἰς διάφορα μέρη τὰ μὲν τῶν δὲ τρομερώτερα.

Ἡ ἐν τῷ πύργῳ φυλάκισις ἐφαίνετο ἡ προτιμωτέρα, ἄλλοι δὲ ὠμίλουν περὶ τῆς Ἀγίας Ἑλένης. Τούτων οὕτως ἐχόντων, αἱ δύο φρεγάται ἐπὶ τῶν ὁποίων μοι ἐπέστησαν τὴν προσοχήν μου, ἀπέπλευσαν, καίτοι τοῦ ἀνέμου ἐναντίου ὄντος πρὸς ἐξοδὸν, φθάσασαι δὲ ἐγγύτατα ἡμῶν ἐρρίψαν τὰς ἀγκύρας δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ πλοίου μας· τότε κάποιος μοι εἶπεν εἰς τὸ οὖς ὅτι αἱ φρεγάται αὗται ἐμελλον νὰ μᾶς παραλάβωσι διὰ νυκτός, καὶ μᾶς μεταφέρωσιν εἰς Ἀγίαν Ἑλένην. Ὅχι, ποτὲ δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ τὴν ἐντύπωσιν τῶν τρομερῶν ἐκείνων λόγων! Ψυχρὸς ἰδρὼς περιέρρευσεν ὅλον τὸ σῶμά μου· ἡ εἰδήσις αὕτη ἦν δι' ἐμὲ θανατικὴ ἀπόφασις ἀπροσδόκητος! Ἀνηλεεῖς δῆμιοι μὲ ἔσυρον εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης ἀποσπώντες με βαναύσως ἀπὸ παντός ὅ,τι μὲ συνέδεεν εἰς τὴν ζωὴν· ἔτεινον σπαραξικαρδίως τὴν χεῖρα πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς φίλτατά μου, πλὴν εἰς μάτην· ὦφειλον ν' ἀπωλεσθῶ! Ἡ ἰδέα αὕτη ὡς καὶ τόσαι ἄλλαι, διήγειρον ἐν ἐμοὶ πραγματικὴν τρικυμίαν ψυχῆς ἐγκαταλειπούσης τὴν γῆινον αὐτῆς ἰλύν! Ἡ κόμη μου ἐλευκάνθη! . . . Εὐτυχῶς, ἡ κρίσις ὑπῆρξε βραχεῖα καὶ τὸ ἠθικόν μου ὑπερίσχυεν, ὑπερίσχυσε τοσοῦτον, ὥστε ἀφ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἐτέθη ἐν ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων προσβολῶν. Ἡσθάνθην ὅτι ἡδυνάμην τοῦ λοιποῦ νὰ περιφρονήσω τὰς ἀδικίας, τὰς κακουχίας, τὰς βασιάνους. Ὁρκίσθην πρὸ πάντων νὰ μὴ ἐκφέρω πώποτε παράπονόν τι, πώποτε νὰ μὴ ζητήσω τι. Πλὴν μὴ μὲ κατηγορήσουν ὡς ἀναίσθητον ἐκεῖνοι πρὸς οὓς ἐφάνην ἀτάραχος καὶ γαλήνιος κατὰ τὰς φρικώδεις ἐκείνας περιπετείας. Ἡ ἀγωνία τῶν ὑπῆρξε βραδεία καὶ διαρκής, ἡ ἐμὴ στιγμιαία, πλὴν τρομερά.

Τοιοῦτόν τι συμβεβηκός, ὅπερ δὲν εἶναι τὸ παραδοξώτερον τοῦ βίου μου, μοι ἦλθεν εἰς τὴν μνήμην· πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν, κατὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ μετανάστευσίν μου, καίτοι οὐδὲν ἔχων ἐπὶ τῆς γῆς, εἶχον ἀποποιηθῆ τοῦ ν' ἀπέλθω εἰς Ἰνδίας πρὸς ἀναζήτησιν ἐπικερδοῦς σταδίου, διότι, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν, ἦτο πολὺ μακρὰν καὶ ἡ προδεδοκυῖα ἡλικία μου δὲν μοι τὸ ἐπέτρεπεν. Ἦδη δὲ, εἴκοσιν ἔτη πλέον φέρων ἐπ' ὤμων, ἐγκατέλειπον τὴν οἰκογένειάν μου, τοὺς φίλους μου, τὴν περιουσίαν μου, τὰς γλυκυτέρας ἀναπαύσεις μου, ἵνα ἀπέλθω δύο χιλιάδας λεύγας μακρὰν καὶ ἐξορισθῶ οἰκειοθελῶς ἐφ' ἐνὸς βράχου, ἐν μέσῳ τοῦ Ὠκεανοῦ, διὰ τίποτε. Πλὴν, ὅχι, σφάλλω! τὸ αἶσθημα ὅπερ σήμερον μὲ ὁδηγεῖ εἶναι πολὺ ἀνώτερον τῶν ὕλικῶν συμφερόντων ἅπερ τότε περιεφρόνησα· ὁκολουθῶ, συνοδεύω ἐκεῖνον ὅστις ἐκυβέρνησε τὴν ὑφήλιον καὶ αὐτὸς τὸ κλέος ἔσται αἰώνιον εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐνεφανίσθη κατὰ τὸ σύνθημα ἐπὶ τοῦ κα-
ταστρώματος· τὸν εἶδον ὀλίγον ἐν τῷ θαλάμῳ του, δὲν

τῷ κοινοποιήσα ὅμως ὅσα ἤκουσα ἤθελον νὰ ἤμαι ὁ παρηγορητὴς του καὶ ὄχι νὰ συντελῶ εἰς τὰς λύπας του.

Ἐν τούτοις, ἀπασαι αὗται αἱ φῆμαι ἐφθασαν μέχρις αὐτοῦ ἀλλ' εἶχεν ἔλθει τοσοῦτον ἐλευθέρως καὶ ἐπὶ τοσούτῃ καλῇ πίσει ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος, τοσοῦτον εἶχε παρakineth ὑπὸ τῶν Ἀγγλων αὐτῶν, τὴν πρὸς τὸν Ἀντιβασιλέα ἐπιστολὴν του τὴν καὶ εἰς τὸν πλοίαρχον Μαϊϋτλανδ κοινοποιηθεῖσαν, τοσοῦτον ἐθεώρει ὡς προκαταρκτικὴν συνθήκην, τέλος μετὰ τοιαύτης γενναιοπροσύνης εἶχε προβῇ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης, ὥστε ἀπερρίπτε μετ' ἀγανακτήσεως ὅλους τοὺς φόβους οὓς ἐζήτουν νὰ τῷ ἐμπνεύσωσι, δὲν μᾶς ἐσυγχῶρει δὲ οὔτε κἂν νὰ ἔχωμεν ὑποψίας.

Ὁ Ναύαρχος Κέθ—Ἐπιδείξεις τῶν Ἀγγλων ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πλυμούθ εἰς τὴν θέαν τοῦ Αὐτοκράτορος.

Πέμπτη 27, Παρασκευή 28. — Δυσκόλως ἤθελέ τις περιγράψει τὴν ἀγωνίαν καὶ τὰς βασάνους μας· πλεῖστοι ἐξ ἡμῶν δὲν ἔζων πλέον· ἡ ἐλάχιστη ἐκ τῆς ξηρᾶς εἰδησις, ὁ μᾶλλον ἀσήμαντος λόγος τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ, τὸ ἐλάχιστον ἄρθρον τῆς ἡττον ἐπιστήμου ἐφημερίδος, ἰδοὺ ποῖα ἦσαν τὰ σπουδαιότερα ἀντικείμενα τῶν συνδιαλέξεων ἡμῶν καὶ αἱ αἰτίαι τῶν φόβων καὶ τῶν ἐλπίδων ἐν αἷς αἱ ψυχαὶ μας ἐταλαντεύοντο. Ἐτρέχαμεν, οὕτως εἰπεῖν, κατόπιν καὶ τῆς ἐλαχίστης φήμης· προῦκαλοῦμεν, παρὰ τοῦ τυχόντος, εὐνοϊκὰς ἀγγελίας καὶ ἀπατηλὰς ἐλπίδας· τοσοῦτον ἡ διάχυσις καὶ ἡ ἀστασία τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν χαρακτῆρος μᾶς καθιστῶσιν ἀνεπιδέκτους τῆς στωϊκῆς ἐκείνης καρτερίας καὶ ἀταράχου συγκεντρώσεως αἵτινες εἰσὶν ἀπώροτοι θετικῶν ἰδεῶν καὶ σταθερῶν φρονημάτων.

Αἱ ἐφημερίδες, αἱ ὑπουργικαὶ πρὸ πάντων, ἔπνεον τὰ μένεα καθ' ἡμῶν ἦτον ἡ φωνὴ τῶν ὑπουργῶν, προαγγέλουσα τὴν μεγάλην πράξιν ἣν ἐμελλον νὰ ἐκτελέσωσι. Δυσκόλως ἤθελε φαντασθῇ τις τὰς φρίκας, τὰ ψεύδη, τὰς βλασφημίας ἃς ἐπεσώρευον καθ' ἡμῶν· δῆλον δὲ ὑπάρχει, ὅτι ταῦτα ἐπηρεάζουσι πάντοτε τὸν λαὸν ὅσον καὶ ἂν οὗτος ἦ εὐνοϊκός. Ὅθεν, ἡ συμπεριφορὰ τῶν περὶ ἡμᾶς κατέστη ψυχρὰ καὶ ἀμήχανος, τὰ πρόσωπα ἀμφίβολα καὶ σκυθρωπά.

Ὁ ναύαρχος Κέθ ἀφοῦ πολλάκις ἀνηγγέλθη, ἐνεφανίσθη τέλος πρὸς στιγμὴν ἄρα προφανὲς ἦν ὅτι ἐροδοῦντο τὴν θέσιν μας· ὅτι ἀπέφευγον τοὺς λόγους ἡμῶν. Αἱ ἐφημερίδες περιεῖχον τὰ ληπτέα μέτρα, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν ἦν εἰσέτι ἐπίσημον καὶ τινες λεπτομέρειαι διεψεύδοντο, ἡρεσκόμεθα εἰς ἐλπίδων βαυκαλισμούς, καὶ διεμένομεν εἰς τὸ ἀόριστον καὶ ἀμφίβολον ἐκεῖνο ὅπερ εἶναι χειρότερον παντὸς ἀποτελέσματος.

Ἐν τούτοις, ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐμφάνισίς μας, παράδοξον ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν· ἡ ἀφίξις τοῦ Αὐτοκράτορος προῦκάλεσε περιέργειαν ἣτις ἐπλησίαζε τὴν μανίαν· τὰ δημόσια φύλλα αὐτὰ ἐπληροφόρουν ἡμᾶς περὶ τοῦ κινήματος τούτου ὅπερ καὶ ἔφεγον. Ἡ Ἀγγλία ἀπασα συνέρρεεν εἰς Πλυμούθ. Κύριός τις ἀναχωρήσας ἐκ Λονδίνου ἅμα τῇ ἀφίξει μου, ἠναγκάσθη νὰ σταματήσῃ καθ' ὁδὸν ἐνεκεν ἐλλείψεως ἵππων καὶ οἰκήματος. Ἡ θάλασσα ἐκαλύπτετο ὑπὸ πληθύος ἀκατίων ἅτινα ἐνοικιάσθησαν, ὡς μετὰ ταῦτα ἐμάθαμεν, μέχρι ἐξήκοντα εἰκοσαφράγκων.

Ὁ Αὐτοκράτωρ πρὸς δὲ ἀνεγίνωσκον ἀπάσας τὰς ἐφημερίδας, διετῆρει πρὸς τὸ κοινὸν τὴν αὐτὴν γαλήνην, τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν ἣν καὶ μετὰ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Ἦτο γνωστὸν ὅτι ὁ Ναπολέων περὶ τὴν πέμπτην πάντοτε ὥραν ἐνεφανίζετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· ὥστε ὀλίγον πρὸ τῆς ὥρας ταύτης πλῆθος ἀκατίων ἐπολιόρκει τὸ πλοῖον· τόσῳ δὲ συμπεπυκνωμένα ἦσαν ταῦτα, καὶ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν πλήρη, ὥστε ἡ θάλασσα δὲν διακρίνετο πλέον, ἀλλ' ἐνόμιζε τις ὅτι οἱ θεαταὶ οὗτοι ἦσαν συνηγμένοι ἐπὶ δημοσίου τινὸς πλατείας. Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὁ θόρυβος, ἡ κίνησις, αἱ χειρονομίαι ὅλων ἐκείνων τῶν περιέργων παρίστων, παράδοξόν τι θέαμα, συγχρόνως δὲ ἡδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ εὐκόλως ὅτι οὐδὲν ἐχθρὸν ὑπῆρχε εἰς πάντα ταῦτα, καὶ ὅτι ὄχι μόνον περιέργεια ἀλλὰ καὶ ἐνδιαφέρον τι εἶχεν ὁδηγήσει ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος εἰς τὸν λιμένα.

Ἡδύνατό τις μάλιστα νὰ ἴδῃ ὅτι τὸ αἶσθημα αὐτὸ κῦξανεν ἐπαισθητῶς· κατὰ πρῶτον μὲν ἐξυγκέσθησαν εἰς τὸ ὄραν μόνον· μετὰ ταῦτα ἐχαίρετῃσαν, τινὲς ἐμειναν ἀσχεπεῖς, μερικοὶ δὲ προέβησαν εἰς ζητωκραυγὰς· τὰ σύμβολά μας αὐτὰ ἤρχισαν ν' ἀναφαίνωνται μετὰξὺ τοῦ πλῆθους· γυναῖκες, νεανίαι, ἤρχοντο κεκοσμημένοι δι' ἐρυθρῶν γαρυφάλλων. Πλὴν ὅλαι αὗται αἱ ἐπιδείξεις ἐγένοντο πρὸς βλάβην μας εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν ὁπαδῶν αὐτῶν καὶ καθίστων ὀξυτέρως τὰς διηνεκεῖς ἀγωνίας μας.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκπληκτος διὰ τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα μοὶ ὑπηγόρευεν ἐν ἔγγραφον ὅπερ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις εἰς τοὺς νομολόγους ἵνα συζητήσωσι καὶ υπερασπίσωσι τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ πολιτικὴν θέσιν. Εὐρομεν πρὸς ταῦτοις καὶ τὸ μέσον νὰ τὴν διαδώσωμεν εἰς τὴν ξηράν, ἐγὼ ὅμως οὐδὲν ἀντίγραφον ἐκράτησα.

Ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἡμῶν—Ἀνησυχίαι κτλ.

Σάββατον 29, Κυριακὴ 30.—Πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν, ἡ δὺο ἡμερῶν, διέτρεχε φήμη ὅτι εἰς ὑπογραμματαεὺς εἶχεν ἀφίχθῃ ἐκ Λονδίνου ἵνα κοινοποιήσῃ τῷ Αὐτοκράτορι

τὰς περὶ αὐτοῦ ἀποφάσεις τῶν ὑπουργῶν. Πραγματικῶς ἡ φήμη ἦν ἀληθής, ὁ δὲ ἱππότης Βαμβούρη (Banbury) ἤλθεν ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τοῦ ναυάρχου Κέθ' καὶ ἐκοινοποίησε τῷ Αὐτοκράτορι ὑπουργικόν τι ἔγγραφον διατάσσον τὴν ἐξορίαν του καὶ ὀρίζον τὴν συνοδίαν του εἰς τρία μόνον τῆς ἐκλογῆς του ἄτομα, ἐκτὸς ὅμως τοῦ δουκὸς τοῦ Ροβίγου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Δαλλεμάν ἀποβλήτων τῆς Γαλλίας.

Ἐγὼ δὲν ἐκαλέσθην παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι τῶν δύο Ἀγγλῶν ὁμιλούντων καὶ ἐνγοσούντων τὴν Γαλλικὴν ὁ Αὐτοκράτωρ τοὺς ἐδέχθη μόνος. Ἐπληροφορήθην μετὰ ταῦτα ὅτι κατεπολέμησε καὶ ἀπέκρουσε μετὰ λογικῆς καὶ ζωηρότητος ἢν ἐζήτουν νὰ ἐξασκήσουν ἐπὶ τοῦ ἀτόμου του βίαν. « Ἦτον ὁ ξένος τῆς Ἀγγλίας, εἶπεν, καὶ ὄχι ὁ αἰχμάλωτος αὐτῆς· εἶχεν ἔλθει νὰ τεθῇ ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων αὐτῆς· κατεπάτων τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς φιλοξενίας ἐπὶ τοῦ ἀτόμου του· ποτὲ δὲ δὲν ἤθελε συγκατανεύσει εἰς τὴν ὑβρίν ἢν τῷ ἡτοίμαζον· ἡ βία μόνη ἠδύνατο νὰ τὸν ἀναγκάσῃ, κτλ. » Ὁ Αὐτοκράτωρ μοὶ ἔδωκε τὸ ὑπουργικὸν ἔγγραφον ἵνα τὸ μεταφράσω· ἰδοὺ αὐτό.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ

(Συνέχεια ὅρα Φυλ. Ε.)

Ἐπειδὴ δὲ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς εἰσὶ πολύτιμα, ἐπιμελοῦ νὰ διατρέξῃς αὐτὰ, μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ὠφελείας (α)· καὶ ἐνόσω οἱ χαρακτῆρες ἐντυπώνονται εὐκόλως, πρέπει νὰ διακοσμήσῃς τὸ μνημονικόν σου μὲ πράγματα σξιότιμα ὡς ἐφόδια τοῦ ὑπολοίπου βίου σου (β), αὐξάνει δὲ τὸ μνημονικόν διὰ τῆς γυμνάσεως.

Μὴν ἀποσβέσης ἐπομένως καὶ τὸ φιλοπερίεργον τὸ ὁποῖον εἶναι τοῦ γένους σου ἐξάαιρετον ἰδίωμα (γ)· πλὴν νὰ τὸ κατευθύνῃς μόνον πρὸς τὰ σεμνὰ καὶ καθήκοντα. Καὶ ἐπειδὴ ἡ περιέργεια εἶναι ἀρχὴ γνώσεων, ποδηγέτης ἀπάγων ὅσον τάχιστα εἰς τὴν τῆς ἀληθείας ὁδὸν καὶ κοσμιότητα, καὶ ἐμφυτος κλίσις προηγουμένη πάσης μαθήσεως,

(α) Μήνησο νέος ὢν ὅτι γέρων ἔσῃ ποτὲ.

(Φερεκράτης).

(β) Ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας αἰεὶ κατατίθει.

(Τιμοκλῆς).

(γ) N'eteignez point le sentiment de la curiosité; il faut seulement le conduire et lui donner un bon objet.

(Mme Campan)

διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀναχαιτίζῃς διὰ τῆς ἀκνηρίας καὶ νοηρότητος.

Ἄν δυνήθῃς νὰ διαρρυθμίσῃς τὴν φαντασίαν σου καὶ νὰ τὴν καθυποτάξῃς εἰς τε τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, τότε θέλεις ἀπαρτίσει τὴν καλὴν κατάστασιν καὶ εὐδαιμονίαν σου. Αἱ γυναῖκες ἄγονται καὶ φέρονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τὴν ἰδίαν φαντασίαν των· ἐπειδὴ αὐταὶ ἐνασχολοῦμεναι εἰς φροντίδας μνηστικὰς, καὶ οὐδενὸς λόγου ἀξίας, οὔτε τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης των, ἀλλ' οὔτε τὴν οἰκονομίαν τῆς οἰκιακῆς των καταστάσεως ἐπιφορτίζονται καὶ διὰ τοῦτο εἰς οὐδὲν ἄλλο ἐπιρρέπουσιν, εἰμὲν εἰς μυθιστορίας (α), στολὰς καὶ θεάματα, γινόμεναι τῶν ἡδονῶν εὐτελεῖ ἀνδράποδα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀγωγή σου διαφέρει τῆς συνήθους τῶν γυναικῶν ἀγωγῆς, ἐλπίζω νὰ διακανονίσῃς τὴν φαντασίαν σου καὶ τὴν καθυποβάλλῃς εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν μὲ λανθάνει ὅτι θέλεις περιορίσει τὰς ἡδονάς σου, ὅταν κανονίσῃς τὴν φαντασίαν σου, καθότι ἐκ ταύτης πηγάζουσιν αἱ ἡδοναὶ, καὶ τότε πόσων δυστυχημάτων θὰ ἦσαι ἀπηλλαγμένη, ὅταν φυλάξῃς δηλαδὴ τὸν κανόνα τοῦτον ἀδιάσειστον! Ἡ φαντασία μας εὐρίσκεται μετὰ τὴν ἡμῶν καὶ τῆς ἀληθείας. Ὅπου δὲ ἡ φαντασία κυριεύει ἐκεῖ ὁ ὀρθὸς λόγος δὲν τολμᾷ νὰ εἰσχωρήσῃ, οὔτε θεωροῦμεν τὰ πράγματα εἰμὲν κατὰ τὴν ἀρέσκειαν ἐκείνης. Ὅσοι κακῇ τύχῃ ἔγειναν τῆς φαντασίας αἰχμάλωτοι, ἐκεῖνοι δοκιμάζουσι τῆς δυναστείας τῆς τὰ βάσανα καὶ τὰς πικρίας. Διὸ εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτον, ἂν εὐρίσκετο τρόπος νὰ πραγματευθῶμεν μετ' αὐτῆς συνθήκην ἀπαράβατον· δηλαδὴ νὰ παρέχῃ ἡμῖν τὰς ἡδονὰς τῆς καὶ οὐχὶ τὰς πικρίας τῆς. Τέλος οὐδὲν πρὸς τὴν εὐ-

(α) Ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ μυθιστορημάτων, ὃν καὶ πολλοὶ πολλὰν χροῖαν ὑπὲρ αὐτῶν ἔγραψαν καὶ πολλοὶ καταπολέμησαν τοὺς πρώτους, ἀρκούμαι νὰ σοὶ προσθέσω τὴν ἐξῆς γνώμην, τὴν κατ' ἐμὴν ἰδέαν λίαν ἐπιτυχῆ καὶ ἀξιόλογον.

(α) A l'âge où le jugement n'est pas encore formé, où les premières idées sont excitées par la vague des sensations, il faut avec soin préserver les filles de la lecture des romans; qu'une mère ait-le courage d'y renoncer elle-même. — Je dis le courage parce qu'il en existe beaucoup qu'elle peut regretter de ne point lire. Mais n'aurait-elle pas de bien plus justes regrets si elle ne préservait pas sa fille de l'attrait de ces lectures que peuvent sans danger charmer quelquefois les loisirs d'une femme formée, tandis qu'elles peuvent porter l'atteinte la plus funeste aux idées et à l'instruction d'une jeune personne? Une mère doit donc s'interdire totalement ce genre de lectures.

(Mme Campan)